

Gerda van Wageningen
Rosegaert Trilogie

Gerda van Wageningen

Rosegaert trilogie

Rosegaert

De rode freule van Rosegaert

Romance op Rosegaert

Uitgeverij Zomer & Keuning

ROMANCE OP ROSEGAERT

Hoofdstuk 1

Al om vier uur in de morgen kon men het eerste gerammel horen in de grote keuken van het deftige landhuis Rosegaert. Het was dan ook een heel bijzondere dag. Sterren flonkerden nog in groten getale aan de inktzwarte nachthemel, toen enkele gestalten zich giechelend over de mooie, met grind bedekte oprijlaan naar het grote huis haastten, waar de huishoudster al geagiteerd haar ronde deed door de overvolle provisiekamer.

Vandaag was er iets heel belangrijks aan de hand. De meimorgen was ondanks het vroege uur al vol beloften.

‘Ik ben jonkvrouwe Van der Os van IJsselsteijn,’ liet een van de armoedig geklede meisjes zich horen, met een nageaapt, overdreven bekakt accent. ‘Sinds zes weken, ja. Dus iedereen moet doen wat ik zág!’

De andere twee smoorden hun lachen achter hun handen en bleven staan terwijl ze het uitgierden.

‘Jonkvrouwe Sien,’ spotte het kleinste meisje van het drietal. ‘Mag ik alstublieft uedele schoenen poetsen?’

‘Nee, nee, daar ben je te min voor, kind. Dat moet minstens door een bütler gedaan worden.’

‘Sst,’ maande het langste meisje met een angstige blik op het nog donkere, grote huis dat voor hen opdoemde. ‘Als ze ons horen, kunnen we meteen weer vertrekken en jullie weten hoe hard moeder de centen nodig heeft.’

De drie zusjes Van Diest bedwongen eindelijk hun gegriinnik en werden weer ernstig. Het was waar. Maar al te waar. Zoals gewoonlijk had Marieke gelijk.

Hun vader leefde allang niet meer en nu was hun moeder ernstig ziek geworden. De paar centen die ze de komende dagen op Rosegaert konden verdienen, waren hard nodig in het kleine eenkamerwoninkje dat de vier vrouwen bewoonden. Het was nogal bouwvallig en vreselijk tochtig, maar niettemin betekende het een dak boven het hoofd, en op

hen drieën rustte de plicht zo goed mogelijk voor hun zieke moeder te zorgen. Misschien werd ze dan toch nog beter.

In verband met de komende feestelijkheden was er extra personeel nodig op het oude landgoed. Alle meisjes uit de omtrek zonder vast dienstje wilden daarvoor graag ingehuurd worden, al was het alleen maar om alle pracht en praal daar met eigen ogen te kunnen aanschouwen en tegenover minder gelukkigen op te kunnen scheppen erbij te zijn geweest.

De drie meisjes waren nu bij de keuken gekomen, en Marieke, de langste en tevens de oudste van het drietal, klopte bescheiden op de deur. Even later zwaaide die open en zette ze voor het eerst van haar leven een voet over de drempel van Rosegaert.

In de keuken was het al een drukte van belang. Hier brandde volop licht, al kon je dat aan de voorkant van het huis niet zien. Het was warm en gezellig binnen, vond Marieke meteen. Een donkerharige man met gedistingeerde grijze slapen, ondanks het vroege uur reeds onberispelijk gekleed, wees de meisjes een plaatsje op een bank. Terwijl ze bij de andere jongelui gingen zitten, viel er een diepe stilte in de keuken. De huishoudster kwam eindelijk uit de provisiekamer. Haar gezicht stond tevreden. Daar was kennelijk alles in orde bevonden.

‘Om deze dag tot een onvergetelijke te maken, is het noodzakelijk alles op rolletjes te laten verlopen,’ zei de gedistingeerde man, de butler van Rosegaert, met zijn zware stem, terwijl een tiental jongens en meisjes hem met eerbied aanstaarde. Ze waren allen voor de bijzondere gelegenheid als extra kracht ingehuurd. ‘Daartoe is het belangrijk dat iedereen precies weet wat hij of zij moet doen. De taken die aan ieder van jullie worden opgedragen, moeten onberispelijk’ – deze woorden beklemtoonde hij overduidelijk – ‘worden uitgevoerd.’

‘Laten we de kinderen eerst eens een kop koffie schenken, Gillis,’ viel de vrouw hem vriendelijk in de rede. ‘De meesten van hen hebben al een aardig eindje moeten lopen door de kille nacht. Schenk maar in, Kootje.’

Ze knipte in haar vingers en Kootje, de oude meid die al sinds mensenheugenis op het landgoed diende, vulde de gereedstaande koffiekoppen op een groot blad. De huishoudster zelf – zij was de echtgenote van de butler die zo veel gezag afdwong – haalde een schaal belegde boter-

hammen tevoorschijn, die zoals ze wel verwacht had, binnen de kortste keren tot de laatste kruimel was leeggegeten. Op een volle maag konden de jongelui hun taak beter vervullen, wist ze.

Gillis schraapte zijn keel en verloor geen onnodige tijd. Terwijl de tijdelijke krachten door zijn vrouw werden onthaald, legde hij met onverdroten voortvarendheid uit wat er van hen verwacht werd.

‘Zoals jullie wel weten, komt vandaag jonkheer Theodoor van der Os van IJsselsteijn terug van zijn zes weken durende huwelijksreis naar Zwitserland. Omdat zijn huwelijk met de baronesse Teerlingck bij haar ouders thuis in Utrecht is gesloten, heeft mevrouw de douairière beslist om van de dag van zijn thuiskomst een feestdag te maken, zodat het bruidspaar gelukkig kan worden door familie en vrienden uit de omgeving, die niet bij het huwelijk zelf aanwezig geweest zijn. Het paar zal zo rond de tijd van de koffietafel arriveren en om vier uur in de namiddag begint het grote déjeuner dînatoire, waaraan vijftig gasten zullen aanzitten. De eetkamer van het huis is voor zo’n groot festijn natuurlijk toch te klein, daarom zullen de voornaamste gasten in de salon aanzitten.’

Daarna begon hij duidelijk maar in rap tempo de taken te verdelen. De jongens moesten tafels op schragen zetten en stoelen uitklappen. De meubelen in de salon moesten verschoven worden en daarna moest het grind in de oprijlaan vlekkeloos glad geharkt worden. Het vaste personeel van het landgoed was al dagen in de weer geweest. Als het grote déjeuner eenmaal aan de gang was, moesten de jongens de zware manden met gebruikt serviesgoed naar de pachtboerderij brengen, waar een paar oudere vrouwen uit het dorp waren ingehuurd om alles af te wassen.

De meisjes moesten de tafels dekken en alle voorkomende dienstboudewerkjes doen. Voor de gasten arriveerden, mochten de blauwe werkschorten gedragen worden. Als het teken gegeven werd, dienden ze allemaal een smetteloos wit schort voor te doen en ervoor te zorgen dat ze schone handen en nagels hadden en hun haren keurig waren gekamd. Lippenrood was ten strengste verboden.

Na deze duidelijke instructies zoemden de jongelui uiteen als bijen uit een bijenkorf. De klok in de salon sloeg net halfvijf.

Boven in de grote slaapkamer lag de douairière zelf al klaarwakker

naar het prachtig gestucte plafond te staren. Ook in haar leven was dit een belangrijke dag. Zo belangrijk dat ze de halve nacht wakker had gelegen en opnieuw had liggen worstelen met het grote geheim dat haar zo benauwde. Jeanne van der Os van IJsselsteijn, een geboren freule Van der Lek Boeije, vroeg zich voor de honderdste keer in haar leven af of het geheim dat zo zwaar op haar drukte ook nu nog een geheim zou moeten blijven. Ze vreesde van wel.

Na een paar uur van onrustige slaap was ze allesbehalve goed uitgerust wakker geworden, en onherroepelijk dacht ze terug aan haar eigen veelbewogen leven, waarin ze zowel groot geluk als diep verdriet had gekend. Sinds drie jaar was ze weduwe, maar daarvóór had ze al twintig jaar gescheiden geleefd van Wessel, haar liederlijke echtgenoot, die achter alle vrouwen van Middelburg had aan gejaagd en die ze had gehaat en geminacht vanaf haar huwelijksnacht. Pas de laatste maanden van zijn leven hadden ze zich min of meer verzoend. Doodziek was Wessel in de winter van 1909 naar Rosegaert gekomen, en daar had Jeanne hem bijna een halfjaar lang plichtsgetrouw verpleegd tot hij was gestorven aan de ziekte die hij tijdens zijn zondige leven al jaren geleden had opgelopen. Van haar grote geheim had hij nooit iets geweten, zelfs nooit iets vermoed.

Nee, gerouwd had ze nooit om Wessel, peinsde Jeanne. Gerouwd had ze slechts om hem die ze al een jaar eerder ten grave had moeten dragen. Hem, die ze haar leven lang had liefgehad en met wie ze een groot geluk had gekend, maar wiens vrouw ze nooit had mogen worden omdat hij was overleden voor haar huwelijk voorbij was.

Ach, Johan miste ze nog elke dag. Nu was ze zelf een oude, eerbiedwaardige douairière en bestond haar grootste genoegen erin oude herinneringen op te halen met de stokoude Marie. Marie was Rosegaerts voormalige huishoudster en Johans moeder. Zij was de enige op de hele wereld die Jeannes pijn en verdriet kende. Marie, die alles begreep. Ook voor haar was dit een belangrijke dag, maar er was niemand die dat weten mocht. Dat behoorde bij het geheim dat op haar drukte. Vroeger, toen Johan nog leefde en ze dat leven samen met hem deelde, kon ze er met hem over praten. Toen had het nooit zo zwaar op haar gedrukt als tegenwoordig.

Jeanne draaide zich moeizaam op haar andere zijde. Drieënveertig was ze nu, een oude vrouw, haar leven was voorbij. Ze was erg dik geworden en in haar eens zo vurige haardos glinsterden aan alle kanten, maar vooral aan de slapen, grijze haren. Ze dwong zich resoluut te denken aan vrolijker dingen.

Aan het einde van de gang wist ze haar oudste zoon Frederik, die tegenwoordig het beheer over Rosegaert voerde. Frederik was nu drieëntwintig, bijna vierentwintig al, maar hij had tot nog toe maar weinig aandacht besteed aan het vrouwvolk, hoewel hij zeker uiterlijk als twee druppels water op Wessel leek. Frederik was lang gebouwd en mager, zijn gezicht werd opgesierd door een indrukwekkende fin-de-sièclekrulsnor waar alle jongedames zo diep van onder de indruk waren. Frederik was ontegenzegglijk een knappe en gedistingeerde verschijning, besepte Jeanne. Hij was serieus waar het Rosegaert betrof, hoewel hij best een paar onbezonnen trekjes had. Uiterlijk was hij het evenbeeld van de man die ze haar leven lang had gehaat, maar innerlijk had hij meer van haarzelf weg dan ze doorgaans wilde toegeven. Het had lang geduurd eer ze dat was gaan beseffen en nóg drukte ze die gedachte weg, omdat hij zó op Wessel leek dat het haar moeite kostte van haar eigen kind te houden. Ze vocht ertegen, maar toch...

Frederik had het mooie stadshuis in Middelburg kort na zijn vaders dood verkocht omdat hij er niet wilde wonen. Hij wilde op Rosegaert blijven. Rosegaert, waarvan ze altijd gehoopt had dat het eens van haar geliefde jongste zoon zou zijn, maar die wilde het niet hebben. Het liep soms vreemd in het leven...

Theodoor...

Haar gedachten werden opnieuw onrustig. Theodoor, die vandaag zijn jonge vrouw op Rosegaert bracht. Theodoor, van wie iedereen zei dat hij een aardje naar zijn vaartje had, maar zij alleen wist hoe onmogelijk dat was. Theodoor, haar koekoeksjong, die zo'n deftig huwelijk had gesloten dat de mensen er al maandenlang niet over uitgepraat raakten. Ach, mijn jongen, wat zou je wel niet zeggen als je de waarheid kende? Vóór het huwelijk had de vraag of ze het hem vertellen moest, haar wekenlang slapeloze nachten bezorgd. Ze had het ten slotte niet aangedurfd. Ze was bang voor zijn reactie, moest ze zichzelf toegeven.

Jeanne zuchtte diep en stond ten slotte in arren moede maar op. Ze schelde om zich een kop koffie te laten brengen. Het was bijna halfzes. Slapen zou ze toch niet meer en overal in het huis waren al de gedempte geluiden te horen, die haar vertelden dat de voorbereidingen voor deze belangrijke dag in hun laatste fase waren gekomen.

Jeanne ging met een zucht zitten en bijna direct ging de deur van haar slaapkamer open.

‘Bent u al wakker, mevrouw?’

‘Ja, Keetje. Ik zal wel opgewonden zijn. Wil je me een kop koffie brengen, alsjeblieft?’

‘Natuurlijk, mevrouw.’

‘Loopt alles op rolletjes?’

‘Zeker. Gillis heeft er zoals gewoonlijk de wind goed onder, maar met zo veel extra personeel over de vloer moet dat natuurlijk wel.’

‘Let een beetje op de meisjes, wil je? Nu Kootje zo oud is geworden en zich niet meer honderd procent voelt, zouden we er best een nieuw meisje bij kunnen gebruiken. Niet zo’n heel jong ding dat je nog helemaal moet opleiden, maar een meisje dat niet bang is om aan te pakken en een beetje inzicht heeft in wat er moet gebeuren, zodat je er echt wat aan hebt. Maar tegenwoordig kun je niet voorzichtig genoeg zijn als er personeel moet worden aangenomen, niet?’

Beide vrouwen wisten waarom. Jonkheer Theodoor was een rokkenjager en bekommerde zich er kennelijk nauwelijks om of die rokken van satijn of van grof katoen waren. Hoewel, nu was hij getrouwd!

‘Een van de meisjes Van Diest zou ik wel willen hebben, mevrouw. Ik ken hen al langer en hun moeder is ernstig ziek, dus...’

‘Jaja, ze hebben het geld hard nodig. Ik verwaarloos mijn sociale plichten de laatste tijd een beetje, vrees ik.’ Dat was sinds Johan gestorven was. Met hem had ze haar strijd lust begraven.

‘Ze wonen zo dichtbij, dat ze gewoon thuis kunnen gaan slapen, mevrouw.’

‘Dat herinner ik me wel. Een paar jaar geleden heb ik hun vader regelmatig opgezocht.’

Heel haar leven had Jeanne in- en uitgelopen bij alle armeluisgezinnen in de wijde omgeving, maar sinds ze een ziekenhuis op het eiland hadden

gekregen, werden de ernstig zieken daarheen gebracht, en ze stuurde Keetje tegenwoordig steeds vaker met haar goede gaven op pad. Sinds Johan was gestorven, kostte het haar soms moeite werkelijke aandacht op te brengen voor de kleine zorgen waar ze in haar eigen leven nooit mee te maken gehad had. Armoede, verwaarlozing, ze had zich er altijd voor ingezet en diep in haar hart schaamde ze zich dat ze daar tegenwoordig zo zelden meer toe kwam. Ze zuchtte. Het enige wat ze trouw deed, was zich op zaterdagmorgen naar het ziekenhuis laten rijden door Gillis, met een mand boter en eieren, en dan bracht ze bezoekjes aan patiënten die anders nooit bezoek kregen. Dat was alles wat er overgebleven was van haar vroegere ijver. Toen hadden ze haar eerbiedig de rode freule genoemd.

Ja, het werd tijd dat ze haar vroegere taken weer hervatte. Het zou haar afleiden van haar verdriet. Waarom had ze dat niet eerder bedacht? Zelfs tegenwoordig bogen niet alle mensen als knipmessen voor de deftige douairière, hield ze zichzelf spottend voor. Sommigen leken instinctief te voelen dat ze daar een grondige hekel aan had.

‘Het oudste meisje lijkt me het geschiktst,’ ging Keetje resoluut verder, zodat Jeanne uit haar gedachten opschrok, nadat de huishoudster was teruggekomen met het begeerde kopje koffie. Met welbehagen snoof ze de pittige geur op van het gloeiend hete vocht waar ze zo van hield. Op een schaalje lagen een paar besmeerde beschuiten. ‘Het meisje is nog maar pas bezig en ze ziet meteen wat er gedaan moet worden. Dat tref je niet vaak en bovendien is ze de bescheidenste van het stel.’

‘Wel, laten we er maar geen doekjes om winden. Nu Theodoor veilig en wel getrouwd is, kunnen we het ons misschien permitteren iets minder voorzichtig te zijn.’

Er klonk een bittere ondertoon in mevrouws stem, zodat Keetje wat ongemakkelijk de grote slaapkamer uit vluchtte. Ja, dacht Jeanne. Als hij nu op Rosegaert was, was dat maar voor korte tijd. Hoe was het in vredesnaam mogelijk dat hij, juist hij, in dat opzicht als twee druppels water leek op de man die hij voor zijn vader hield?

Over die dingen had ze zich al zo vaak verwonderd. En toch hield ze Theo altijd de hand boven het hoofd bij zijn escapades, terwijl ze Wessel om hetzelfde had gehaat uit de grond van haar hart. Daarover kon ze

zich evengoed verbazen als over de weerzin die ze soms voelde als ze naar Frederik keek, omdat ze dan weer herinnerd werd aan de ongelukkigste tijd van haar leven.

Frederik... Ze bepaalde haar aandacht nu resoluut bij hem. Frederik was toch anders dan Wessel, moest ze toegeven. Ze roerde peinzend in het dampende kopje. Frederik zag er precies zo uit als Wessel toen ze hem had leren kennen. Blond en blauwogig als zijn vader, zijn gestalte even rijzig. Toch leek hij niet de zwakke trekken te hebben die later in zijn leven Wessels gezicht hadden ontsierd. Al toen haar oudste kind een klein jongetje was, deed hij haar altijd denken aan de gehate echtgenoot en daardoor had ze nooit zo totaal van hem kunnen houden als ze van Theodoor had gedaan. Daarover had ze zich vaak, heel vaak, schuldig gevoeld, maar toch lieten die gevoelens zich niet dwingen. Steeds als ze naar de zoon keek, dacht ze aan de vader en voelde ze iets van de oude weerzin in zich opstijgen. Zelfs nu nog, na al die jaren. Met Theodoor was dat allemaal heel anders geweest. In hem had ze eveneens een ander gezien, maar daarvan werd ze slechts met trots vervuld. Dat was nog zo. Ja, het was een zware zonde als je als moeder in je ene kind allemaal slechte dingen zag en in de andere slechts goed wilde zien.

Ze had het als een opluchting gevoeld toen Wessel was gestorven. Toch was ze hem veel verschuldigd, veel meer dan Wessel zelf ooit geweten had. En het waren die verborgen gevoelens die haar de kracht hadden gegeven de gehate man toch gewetensvol te verplegen toen hij doodziek naar haar toe was gekomen omdat hij nergens anders heen had kunnen gaan. Ze had het kunnen opbrengen, omdat ze nog totaal verslagen was geweest door het totaal onverwachte overlijden van Johan.

Het hart. Op een ochtend was hij zomaar in de stal gevonden. Nooit was hij ziek geweest. Totaal onvoorbereid was ze geweest op de grootste slag die het leven haar gebracht had. Pas na heel lange tijd was ze zo ver gekomen dat ze dankbaar kon zijn voor de lange jaren dat ze hadden mogen samenleven. Goede jaren waren dat geweest, de beste van haar leven. Het zondige samenleven met haar koetsier.

Plotseling moest Jeanne even grinniken en was er iets te zien van de temperamentvolle, levenslustige jongedame die ze eens was geweest. De rode freule van Rosegaert. Ze grinnikte opnieuw. Zwager Anthonie

heette destijds de dolle jonker. Zouden de mensen voor Frederik ook al een bijnaam hebben bedacht? De strénge jonker of zoiets? De stijve jonker, omdat hij zo zelden plezier maakte en altijd maar aan het werk was?

De koffie smaakte heerlijk en resoluut besloot Jeanne alle gepieker overboord te zetten, maar terwijl ze aan de beschuiten knabbelde, kwamen haar gedachten toch weer bij Theodoor uit.

De jongen was nu tweeëntwintig en hij was na een korte verloving getrouwd met de oudste dochter van baron Teerlingck. Theodoor zou met Emma in haar ouderlijk huis gaan inwonen en de leiding hebben over de chique paardenfokkerij van de baron. Ja, verstand van paarden had Theo als geen ander. Iets had hij in ieder geval van zijn werkelijke vader geërfd.

Het deftige huwelijk van haar jongste zoon had Jeanne vaak met twijfelachtige gevoelens overdacht. Zeker, hij was zelf ook een begerenswaardige partij. Ondanks zijn verkwistende levensstijl was Wessel niet in staat geweest het familiekapitaal erdoorheen te jagen. Integendeel. Wessel had, daarin geadviseerd door zijn zwager Anthonie van Borrendamme, een serie lucratieve beleggingen gedaan. Omdat zijzelf geheel uit Wessels testament was geschrapt, terecht overigens, waren haar jongens nu zeer welgesteld. Rosegaert was vanzelfsprekend nog steeds haar persoonlijke eigendom. Frederik beheerde het slechts voor haar en Theodoor interesseerde zich er niet voor, maar ook zonder hun moeders erfdeel waren de beide zoons begerlijke partijen, welgesteld en voorzien van een klinkende naam die nog steeds iets te betekenen had. De een terecht en de ander niet, en dát was de zware last die op Jeanne drukte, haar grote geheim, en soms was ze bang, héél bang, voor Theo's reactie als het geheim ooit zou uitlekken. Maar wie, behalve de trouwe Marie die het nooit zou doen, zou het de jongens moeten vertellen?

Kom, nu moest het écht afgelopen zijn. Jeanne stond op uit de stoel en waste zich aan haar toilettafel, waar zoals altijd fris water in de lampetkan gereedstond. Ze trok een prachtige zijden japon aan, zwart zoals ze sinds Johans heengaan altijd zwart gedragen had, maar wel was de japon voorzien van een brede kanten strook en erop droeg ze haar smaragden halssnoer dat zo schitterend bij haar ogen kleurde. Even keek Jeanne nauwlettend in de spiegel.

Ja, tegenwoordig vormden haar ogen haar grootste schoonheid. Haar met grijs vermengde rode haren hadden veel van de vroegere glans verloren en maakten nu een wat fletse indruk. Haar altijd zo blanke huid zag vaal en was doorsneden met diepe lijnen. Ze had een forse onderkin gekregen en een meer dan welgedaan figuur, dat al in haar kindertijd een onverbidelijke neiging tot uitdijen had gehad, maar dat helemaal zijn eigen gang was gegaan toen ze na Johans dood het paardrijden eraan had gegeven. Ze was er te oud voor geworden, vond ze. Ze had er bovendien geen plezier meer in om te rijden, toen hij er niet meer was.

Haar handen... ach, na een ongeval in haar jonge jaren waren haar handen altijd ontoonbaar gebleven. Ze hadden lelijke witte en bruine vlekken en waren bezaaid met littekens. Soms droomde ze er nog van, na al die jaren, en zag ze opnieuw hoe haar gehandschoende handen als toortsen brandden, voelde ze opnieuw die vlammeende pijn en rook ze net als toen de stank van de schroeiende huid. Zelfs nu nog droeg ze lange handschoenen, alle keren dat ze Rosegaert verliet of visite ontving. Zelfs als ze aan deftige diners aanzat, deed ze die niet uit en iedereen kende het waarom ervan. Tegenwoordig was ze altijd zorgvuldig gekleed en gekapt. Ze werd nog ijdel op haar oude dag. Dat was vroeger warmpel wel anders geweest.

Jeanne nam eerst poolshoogte van de voortschrijdende werkzaamheden, maar ze kon niets doen en liep alleen maar in de weg, besepte ze. Dus vluchtte ze na korte tijd naar buiten, met het vaste voornemen Marie op te zoeken voor hun geliefkoosde tijdverdrijf: praten over vroeger.

‘Goedemorgen, mama.’ Uit de stal kwam de lange, blonde jongeman aan wie ze daarnet nog had liggen denken. Frederik kuste haar plichtmatig op haar wang. ‘Lekker geslapen?’

‘Niet zo best, jongen. Ik moet aldoor aan Theo denken.’

‘Hij is vast heel gelukkig met Emma.’

‘Jaja, maar voor hoelang, denk je?’

‘Foei, mama,’ grinnikte haar oudste zoon, terwijl hij zorgvuldig de forse snor gladstreek die zijn grote trots was en die hij altijd keurig in model hield met een rijkelijke hoeveelheid snorrenvet. ‘Nu Theo getrouwd is, zijn de avontuurtjes beslist verleden tijd, hoor. Emma zou het heus niet tolereren als het anders was, en haar vader al helemaal niet. U

moest maar proberen een beetje vertrouwen te hebben in hun huwelijk.’

‘Ik heb veel meegemaakt op dat gebied,’ antwoordde ze stug, terwijl haar ogen de overbekende verdrietige uitdrukking kregen die hem altijd een onbehaaglijk gevoel gaf. Omdat zijn vader... en hij leek op hem...

Hij rechte zijn schouders en kneep onwillekeurig zijn mond samen. ‘Ja, met papa!’ bromde hij, terwijl hij iets afstandelijks over zich kreeg. ‘Van mij had u dergelijk gedrag niet zo vreemd gevonden, nietwaar? Ik lijk immers in alles op papa?’

De strakke ondertoon in zijn stem ontging Jeanne niet. Ze keek hem even verbaasd aan, maar hij draaide zich om en beende naar het huis. Ze werd een beetje boos omdat hij haar zomaar liet staan.

Frederik voelde het dikke brok in zijn keel zitten dat hem zo vaak dwarszat na zulke korte schermutselingen met zijn moeder. Hij was eveneens al vroeg opgestaan om een flinke ochtendrit te paard te maken, iets waar hij veel van hield. Zijn moeder was jarenlang de beste amazone van het hele eiland geweest. Wilde ze dan nooit inzien dat hij zo veel van haar in zich had? Zag ze in hem alleen maar dat wat ze in papa zo hartgrondig verafschuwd had, terwijl ze Theo alles vergaf? Bittere wrok welde bijna onbedwingbaar in hem omhoog.

In de keuken was alleen een hem onbekend, bruinharig dienstmeisje in de weer met het opkoken van de koffie.

‘Koffie,’ bromde hij kortaf en voor zijn doen nogal onbeschoft tegen de arme Marieke van Diest, die zich gediensig en onderdanig haastte om aan het bevel van de deftige jonker te voldoen. Hij dronk het kopje staande leeg, met een strakke mond en harde ogen. Hij moest zijn tong branden maar hij vertrok geen spier. Zodra ze kon, vluchtte Marieke de keuken uit. Jonkheer Frederik van der Os van IJsselsteijn keek net zo boos als haar vader vroeger, voor hij de karwats uit de kast haalde.

Hoofdstuk 2

‘Ze komen,’ schalde het plotseling door de oprijlaan.

In het grote huis veerde Jeanne vermoeid op uit haar gemakkelijke stoel in de serre, waar ze zojuist had geprobeerd haar gedachten wat af te leiden met een boek. Lukken deed dat niet erg. Het verlangen naar haar jongen had haar al te veel beheerst. Haar jongen? Theodoor was nu een getrouwd man. Vreemd dat ze dat aldoor vergat. Wat had ze hem gemist, al die lange weken dat hij op huwelijksreis was geweest!

Het personeel haastte zich naar de vestibule en druk pratend stelden ze zich voor het bordes op. Jeanne en Frederik kwamen als laatsten naar buiten. De douairière had moeite haar verlangen en ongeduld te verbergen onder een vernisje van koele beschaving.

De wielen van het rijtuig knerpten al op het grind. Het was Gillis zelf die het bruidspaar vanaf het tramstation had opgehaald. Goedbeschouwd was dat een wandelingetje van vijf minuten, maar het was op Rosegaert ondenkbaar dat gasten te voet zouden arriveren en zeker niet zulke belangrijke gasten als de jonker met zijn voorname bruid. Toen de tram pas reed, bleken de machinisten maar al te bereid om pal voor Rosegaert even extra te stoppen, maar Jeanne zelf had daar een stokje voor gestoken. Zulke extra gunsten wenste ze niet. Dat gaf alleen maar aanleiding tot praatjes en scheve ogen.

Betreurd had ze het wel, dat het luidruchtige ijzeren gevaarte tegenwoordig pal langs het voorname hek van Rosegaert liep, hoewel ze moest toegeven dat haar tuin zo diep was dat ze er geen feitelijke overlast van hadden. Doch de romantische weg van Rosegaert naar het dorp had zijn dromerige schoonheid verloren, evenals de eens zo mystieke Kloosterweg, waarover de tram zijn weg vervolgde naar Noordgouwe.

En toch, de nieuwe tijd die door de tram was ingeluid, had ook zijn voordelen. Tegenwoordig werden zieken wel per brancard met de tram meegegeven naar het ziekenhuis in Noordgouwe. Ze lagen dan in de goederenwagon, en dat was toch een hele verbetering bij de toestanden van vroeger. Het tramstation van Noordgouwe was sinds de bouw van het

ziekenhuis, alweer bijna tien jaar geleden, altijd druk door de grote toeloop van patiënten en bezoekers. Van het hele eiland kwamen de mensen om er een dokter te raadplegen. Natuurlijk hadden ze ook een mooie ziekenkoets, waarin patiënten vervoerd werden die ver van de tram woonden.

Jeanne glimlachte toen ze een paard hoorde briesen. Eindelijk!

Theodoor was altijd de knapste van de beide broers geweest. Zijn donkere, wat melancholieke uiterlijk had altijd en overal de vrouwenharten sneller doen kloppen en hij was er zelf in het geheel niet wars van een beetje te flirten, zo hier en daar. De laatste jaren had zijn moeder er zorgvuldig op gelet geen knappe jonge meisjes in dienst te nemen, dat was nog een stukje oud zeer van vroeger. Naast de stokoude Kootje hadden ze een grofgebouwde boerendochter ingehuurd als binnenmeisje. Ze heette Maartje en had vroeger gediend bij een stokoude alleenstaande dame, waar ze alles had geleerd. Maartje had niet veel hulp meer van Kootje, daarom moest er een nieuw binnenmeisje bij komen. Nu Theodoor was uitgevlogen, kon ze dat weer met een gerust hart doen, peinsde Jeanne, terwijl ze haar hals rekte en eindelijk een glimp van de koets opving. Haar hart begon onwillekeurig sneller te slaan.

Het keukenmeisje dat bij Keetje het vak leerde, was nog maar dertien en toch keek ze met brandende wangen naar de aankomende koets. Jeanne zag het. Jaja. Het was goed dat ze gewacht had tot Theo veilig getrouwd was. Binnenmeisjes moesten toch liever iets ouder zijn, anders had Keetje er te weinig aan. En Kootje zou het nieuwe meisje wel de nodige fijne kneepjes bijbrengen. Daar was Kootje erg goed in. Ze wierp nog een vluchtige blik op de meisjes Van Diest, maar dan zette ze alle gepeins van zich af. De koets hield stil en de geliefde gestalte erin, die ze zozeer had gemist, werd zichtbaar. Heel haar gezicht begon te stralen.

Theo stond al naast de koets, en op zijn donkere gezicht tekende zich een grijns af van oor tot oor. Hij boog kort naar zijn moeder eer hij zich omdraaide om zijn Emma de helpende hand te reiken bij het uitstappen uit Rosegaerts oude, maar nog steeds prachtige landauer.

Een prachtige, slankmakende japon van pauwblauwe zijde omhulde jonkvrouwe Emma van der Os van IJsselsteijn, geboren Teerlingck. Haar bleke, fragiele schoonheid kreeg door de kleur van haar japon iets stra-

lends en geheimzinnigs, zodat zelfs Frederik even slikken moest toen de vrouw van zijn broer licht en elegant uit het rijtuig stapte. Haar figuurtje was zo strak ingeregen in het korset, dat een van de dienstmeisjes zich fluisterend afvroeg hoe je op die manier nog adem kon halen. De bleekblonde, bijna witte haren van de bruid waren bedekt met een bijpassende hoed, getooid met veren zoals de mode voorschreef. Een hoed die overduidelijk zó uit Parijs kwam, waar het paar op de terugreis uit Zwitserland twee dagen had doorgebracht.

‘Mama.’ Theodoor spreidde nu zijn armen uit en overgelukkig vloog Jeanne erin. Wat h d ze hem gemist, haar lieveling, in wie ze zo veel herkende van de man die ze boven alles had liefgehad.

‘Fijn je weer thuis te hebben,’ zei de douairière met ogen die blonken van de ingehouden tranen.

‘Zeker, mama.’ Theo kuste zijn moeder lauw op de wang eer hij Emma naar voren trok. ‘Emmy, laat mama maar eens zien hoe stralend gelukkig wij zijn.’

De blonde vrouw lachte parelend toen ze haar schoonmoeder begroette, een lach die echter onmiddellijk verdween toen ze wat onverschillig de handen drukte van het in een rij opgestelde personeel. Ze kon nooit verklaren waarom, maar als altijd werd ze bevangen door een onrustig gevoel als de butler van Rosegaert haar in de ogen keek. Personeel interesseerde haar nauwelijks. Ze moesten hun taak verrichten zonder onnodig gehoord of gezien te worden. Voor de rest had Emma nooit  en onnodige gedachte aan hen gewijd. Ze vond het belachelijk dat haar schoonmoeder zich regelmatig naar het ziekenhuis liet rijden om eenzame patiënten te bezoeken. Voor zulke dingen had ze zelf trouwens geen tijd. Als je jong was en het leven nog vol beloften scheen, had je te veel andere dingen omhanden, vond ze. Ze schreed – een ander woord was er niet voor – aan Theo’s arm naar de salon.

Emma vond Rosegaert klein en erg landelijk. Zij was het nu eenmaal wel anders gewend op het deftige Vinkestein. Maar zoals Theo was er geen tweede. Ze was prompt verliefd op hem geworden toen hij haar vaders sterkste dekhengst wist te temmen, die nog steeds door niemand anders behoorlijk bereden kon worden. Theo was een genie met paarden, mede daarom had baron Teerlingck zijn toestemming tot hun hu-

welijk gegeven, hoewel hij er in zijn hart van overtuigd bleef dat zijn dochter een betere partij had kunnen doen dan zo'n uit de klei getrokken landjonker.

In de keuken had Gillis er goed de wind onder. Vandaag stond Rosegaert in het middelpunt van de belangstelling. Alles moest vlekkeloos verlopen. Hij voerde zelf de stoet aan toen het hoge gezelschap in de salon was verdwenen en na een paar minuten moest worden voorzien van de nodige verversingen en wat lichte hapjes. Achter hem kwam Keesje met de glanzende zilveren koffiepot, dan volgden twee dienstmeisjes met verschillende soorten koek en brood, met melk en suiker om de koffie op smaak te brengen. Als een goed gedrild peloton soldaten deed het personeel zijn werk.

'Dat ziet er keurig uit, mama,' prees Theo galant, omdat hij al wel wist dat Emmy voor zulke dingen geen oog had, en mama er ongetwijfeld haar best voor deed hem een paar prettige dagen te bezorgen eer ze weer zouden vertrekken naar Vinkestein om er de hun toegewezen kamers te gaan betrekken. Hij was eigenlijk het liefst meteen doorgereisd, verlangend als hij was naar de prachtige paarden in de stoeterij van zijn schoonvader, maar dit korte weerzien had hij zijn moeder niet willen ontzeggen. Rosegaert. Hij keek eens kritisch om zich heen. Nu hij ingetrouwd was in de deftige familie Teerlingck, bekeek hij zijn ouderlijk huis met nog kritischer ogen dan voorheen. Op de avond voor zijn trouwdag had Frederik hem verachtelijk een snob genoemd. Misschien was hij dat ook wel.

Emmy wilde slechts van alles weten over de komende feestelijkheden en besloot na de lichte maaltijd een poosje te gaan liggen om te rusten. Binnen twee minuten had ze in de keuken voor een dreigende paniek gezorgd, want buiten de toch al zo drukke werkzaamheden werd ineens het bevel gegeven dat de japon van de jonge mevrouw nog gestreken moest worden, en het bad naar boven gebracht en gevuld met welriekend water met een handje lavendel erin. Ook moest Kootje zich beschikbaar houden om later mevrouws haar te kappen, en nog wat van die dingen meer.

Toen Jeanne al die opdrachten hoorde, kroop de kilte weer om haar hart die haar zo vaak bevangen had in verband met Emma Teerlingck.

Misschien wel voor de honderdste maal vroeg ze zich af wat er voor Theo zou overblijven als de eerste roes van verliefdheid voorbij was, als de deftige schoonfamilie niet meer zo'n overweldigende indruk op hem maakte als nu, omdat ze achter al hun voornaamheid toch ook maar gewoon mensen waren als iedereen, met fouten en gebreken als alle anderen. Als zijn werk met de paarden na de eerste opwinding een routine geworden zou zijn, hoe zou haar jongen het dan stellen met het gebrek aan menselijke warmte dat op Vinkestein door al het geld van de wereld nog niet kon worden gekocht? Daarover piekerde haar moederhart. Het was bitter om te moeten aanvaarden dat volwassen kinderen zoiets vanzelfsprekends als moederliefde niet langer schenen te waarderen. Zoals zo vaak vergat ze dat ze nóg een zoon had.

De tweede die zich dan ook aan het gezelschap onttrok, was Frederik. Hij mocht Emma niet, al was hij geïmponeerd door haar schoonheid. Hij besepte terdege dat zijn schoonzuster egoïstisch en oppervlakkig was. Bovendien verveelden haar gesprekken hem binnen de kortste keren: ze leken allemaal over geld en goed te gaan. Zelfs de prachtige Zwitserse natuur was in het geheel niet ter sprake gekomen bij hun verhalen over hun huwelijksreis. Er werd alleen verteld over alle belangrijke mensen die ze daarginds hadden ontmoet.

Hij moest even de frisse lucht in, waaróm kon hij zelf niet echt verklaren.

Bij de stal bleef hij stokstijf staan. Een klein, mager jochie in rafelige kleren en op klompen met gaten erin nam juist een klein pakje aan van een van de tijdelijke meisjes. Wat was hier aan de hand? Diefstal? Zijn gezicht trok samen in een nijldige frons en in een paar passen was hij bij het tweetal dat duidelijk niet gezien dacht te worden. Uit de vuile handen van het knulletje greep hij het in een oude krant gevouwen pakje.

‘Wat moet dit in vredesnaam voorstellen?’ donderde zijn zware stem. Onbewust reageerde hij zo het onbehaaglijke gevoel af dat sinds de komst van het bruidspaar steeds meer vat op hem gekregen had.

Het meisje werd doodsbleek en het jongetje zou tussen de struiken weggevlucht zijn als Frederik hem nog niet juist in zijn vettige kraag had kunnen grijpen. ‘Hé daar, hier blijven. Ik eis een verklaring.’

Het meisje in haar keurige witte schort beefde ontdaan en durfde

niet eens naar de deftige meneer op te zien.

‘Kijk me aan,’ beval hij daarom ongeduldig.

Een paar bruine ogen vol tranen blikten angstig naar hem op.

‘Staan blijven, allebei,’ gromde Frederik, eer hij het krantenpakje openmaakte. Het bevatte niet wat hij vreesde. Er zaten wel een paar gebroken koeken in, een stuk worst en een dikke snee brood, belegd met goudgele kaas.

‘Wat heeft dit te betekenen?’ wilde hij weten. Zijn stem was nu wat kalmer en hij voelde zich een beetje onzeker nu bleek dat het niet hun zilver of porselein was, waar het om ging. Het jongetje was zo bang dat hij in alle talen zweeg, overduidelijk gereed om de benen te nemen zodra hij zijn kans schoon zag. Het meisje wrong haar handen ineen, beet op haar lippen en keek hem met betraande ogen aan. Haar bleke kleur maakte langzaam plaats voor een vuurrode nu ze zich een beetje van de schrik herstelde.

‘Het is allemaal mijn schuld, meneer,’ hakkelde ze met onzekere stem.

‘Wil je me eindelijk vertellen wat dit precies moet voorstellen?’ vroeg hij, terwijl hij zich ontspande. Hij vouwde het onooglijke pakje weer dicht en gaf het aan het jongetje. ‘Heb je honger?’

Het kind was nog steeds te bang om wat te zeggen, dus knikte het kort, terwijl het de kostbaarheden met een ontroerend en angstvallig gebaar tegen zich aan drukte. Frederik kon nu bijna glimlachen, maar wist dat nog net te verbergen.

‘Wegwezen dan en neem je pakje maar mee.’ Nog voor hij uitgesproken was, verdween het knulletje pijlsnel tussen de bosjes.

Het meisje had haar schrik ook wat overwonnen en zuchtte van opluchting nu het kind een veilig heenkomen had kunnen vinden met de buit.

‘Komt de veldwachter?’ vroeg ze toch nog een beetje beverig.

‘Voor die anderhalve hap eten?’ Frederik nam haar grondig op. ‘Hoe heet je eigenlijk?’

‘Marieke van Diest, meneer.’

‘Ja, nu herinner ik me je weer.’

‘Ik had nog wel gehoopt een vaste dienst te kunnen krijgen, maar dat kan ik nu wel vergeten,’ zei het meisje treurig. Ze wrong niet langer met

haar schort, maar veegde er een paar ontsnapte tranen mee weg eer ze het zorgvuldig begon glad te strijken. ‘Bedankt in ieder geval, meneer, dat u Jantje hebt laten gaan. Zijn broertje heeft tuberculose en krijgt te veel aardappelen met spekvet en te weinig goed eten, ziet u.’

‘Kwam je daarom tot je wandaden?’

Ze bloosde en hoorde de spottende ondertoon in zijn stem niet. ‘Ik dacht... de koeken waren toch gebroken... en die boterham...’

‘Het is al goed. Je had het toch gewoon kunnen vragen, kind?’

‘Iedereen heeft het zo druk... en ach, van veel dingen hebt u geen idee, meneer.’

‘Nee, dat zal wel. Niettemin mag dit nooit meer gebeuren, Marieke. Ik dacht toch even echt dat je er met mijn gouden horloge vandoor ging.’

Weer nam ze zijn spot ernstig. ‘Maar meneer!’ De vlammen sloegen haar uit, terwijl ze in verwarring haar ogen neersloeg.

‘Als het nog eens gebeurt, laat ik de veldwachter inderdaad komen en je een nachtje opbergen in het gevanghok.’ Hij moest nu echt lachen om die grote ogen, waarin nieuwe schrik en opluchting samen om voorrang streden. Ze moest nu toch iets van de lach in zijn ogen zien, besefte hij, maar ze durfde er natuurlijk niets van te zeggen dat hij haar zo’n beetje in de maling stond te nemen. Eigenlijk was het niet netjes van hem, maar zo’n pleziertje na te veel Emma...

‘Je kunt wel weer naar binnen gaan,’ stelde hij openlijk grinnikend voor.

‘Ja, natuurlijk, meneer.’ Ze bleef ernstig. ‘Het zal echt niet nog eens gebeuren,’ haastte ze zich nog om hem te verzekeren.

‘Als niemand tijd heeft voor die dingen, vraag je het de volgende keer maar aan mij. Begrepen?’

‘Maar u...’

‘Voor zulke dingen maak ik tijd, Marieke.’

Eindelijk werd hij dan toch beloond met een bibberig lachje. ‘Ja, meneer.’ Het was overduidelijk dat ze niet geloofde dat er ooit zo’n gelegenheid zou komen. Ze boog beleefd en deemoedig het hoofd, maar hij had niet langer plezier om haar te kleineren. Ze had iets ontroerends over zich. Ze had bovendien heel wat geriskeerd om een ander te helpen en dat was een mooi iets. Emma zou zoiets nooit doen, bedacht hij

ineens, daar durfde hij zijn handen voor in het vuur te steken.

Net toen ze weg wilde rennen, hield hij haar tegen. ‘Verheug je je een beetje op het feest, Marieke?’

Nu namen haar donkere ogen hem schattend op, ze peilde de verandering in zijn humeur direct. Eindelijk lachte ze voluit, zij het toch nog een tikje aarzelend. Er verschenen plotseling kuiltjes in haar wangen. Ze was mooi, ontdekte hij verrast. Mooi en lief, als dat geen zeldzame combinatie was. Het zou best prettig zijn dit aardige kind op Rosegaert te houden. Hij zou het tegen Gillis zeggen, en opnieuw verbeterde zijn stemming met sprongen. Waarom wist hij zelf niet.

‘Ik verheug me op het vuurwerk, meneer. Vóór die tijd hebben we het vreselijk druk, ziet u.’

‘Je vindt het vast leuk al die deftigheid eens van dichtbij mee te maken,’ grinnikte hij.

‘O ja,’ bekende ze volmondig en veel te serieus. ‘Ik kan er moeder dan zelf over vertellen. Dat zal ze prettig vinden. Ze is erg ziek en heeft zo weinig plezierigs in haar leven. Daarom zijn we ook zo blij met het werk.’

‘We?’

‘Mijn zusjes zijn er ook, maar ik ben de oudste.’

‘En dat jongetje? Ook familie?’

‘Hij woont bij ons in de straat. Ze hebben het in dat gezin echt heel arm, meneer. De vader drinkt, dus dan weet u het wel. Voor eten blijven niet veel centen over. Zelfs Dekker schenkt hem niets meer, maar hij weet altijd weer aan drank te komen. En dan dat zieke broertje.’

Hij knikte kort. Armoedrinken. Hij wist dat het veel voorkwam, maar hoe het werkelijk toeging in de huizen van zulke mannen? Vreemd, dat hij dit gesprek nog wel veel langer zou willen rekken.

‘Ik moet nu echt weer aan het werk, meneer. Ze zullen me al wel missen.’

‘Dat mag ik je niet langer ophouden,’ knikte hij spijtig en dat gevoel verraste hem nogal. Hij voelde zich echter stukken beter gestemd. ‘Voortaan kun je bij mij terecht, Marieke, als je goede daden wilt verrichten op mijn kosten.’ Toen lachte hij hardop.

Ze keek hem eindelijk open aan, eer ze blozend antwoordde: ‘Ja, meneer.’

Nog voor hij zich goed en wel had omgedraaid, was ze de keuken al binnen gevlucht. Hij streek peinzend zijn snor glad. Misschien was mama beter op de hoogte dan hij en deed ze er zo gek nog niet aan regelmatig naar het ziekenhuis te gaan om er bezoekjes af te leggen. Frederik realiseerde zich best dat er heel wat in zijn directe omgeving gebeurde waar hij totaal geen notie van had. Dat zou moeten veranderen, vond hij. En een informatiebron voor het een en ander dacht hij nu wel gevonden te hebben. Hij moest maar liever direct met Gillis regelen dat ze voor vast aangenomen zou worden. Het was plezierig om aan het meisje te denken, en aan de nukken van zijn nieuwbakken schoonzuster dacht hij in het geheel niet meer.

Boven in de grootste gastenkamer van Rosegaert lag Emma met gesloten ogen op het bed. Haar gezichtje blonk van een vette crème, die ze ook op haar hals en haar handen had gesmeerd, zodat haar huid straks mooi en zacht zou zijn. Op haar ogen had ze kleine zakdoekjes met een beetje eau de cologne gelegd. Theo was reeds bezig zich te kleden voor het grote déjeuner dînatoire, dat maar liefst negen gangen zou tellen. Met welgevallen wierp hij zo nu en dan een blik op de fragiele vrouw op het bed. Jammer dat hij nu geen tijd had om haar te beminnen.

‘Kijk niet zó,’ reageerde ze prompt toen ze de zakdoekjes verwijderde en zijn blik ving.

Hij grinnikte onbeschaamd. ‘Hoe zó?’

Ze maakte een afwerend gebaar. ‘We zijn een fatsoenlijk getrouwd stel, Theo.’

Hij meesmulde wat en streek wat snorrenvet op zijn bovenlip. Helaas zou zijn snor het nooit halen bij die van Frederik. Afijn, ondanks dat maakte hij toch wel furore bij de vrouwtjes, al zou hij zich de komende maanden natuurlijk moeten beperken tot dat van hemzelf. Zijn schoonvader zou daar zeker voor waken.

‘Wat een heisa heeft je moeder gemaakt, met al die familieleden en zo,’ klaagde Emma een beetje vermoeid van het reizen.

‘Tja, liefje, de hele streekelite staat te springen om ons alsnog te feliciteren.’

‘Bah.’ De prille jonkvrouwe kwam overeind op haar ellebogen.

‘Het déjeuner zal voortreffelijk zijn, Emma. Daar kun je rustig van verzekerd zijn. Je kent mama’s voorliefde voor de keuken. Die dingen regelt ze altijd perfect. Dat vindt ze leuk.’

‘Nu ja, we hoeven maar een paar dagen hier te blijven. Dan gaan we eindelijk naar huis!’

‘Kwets mijn moeder niet, liefje.’ Zijn vrolijke blik kreeg een dwingende dimensie. ‘Iedereen bedoelt het goed met je.’

‘Na Parijs...’ zuchtte ze gelaten.

‘Je bent een verwend nest,’ vond hij plompverloren.

‘Theo!’

‘Jawel, dat ben je. Kom, verzamel je moed. Je hoeft hier niet te wonen.’

‘Gelukkig maar. Papa zei altijd wel dat jouw eenvoudige familie...’

Met een donkere blik op zijn gezicht viel hij haar pardoes in de rede. Plotseling had hij meer dan genoeg van de regelmatig terugkerende toespelingen op het feit dat ze van betere afkomst was dan hij.

‘Pas op, Emmy. Mijn familie was in Middelburg zéér vooraanstaand. Dat mama het verkoos zich hier op Rosegaert te begraven, kan ik niet helpen. Maar je zou er goed aan doen het in het vervolg te onthouden. Een van de redenen dat je mij koos, was dat ik me niet door jou laat ringeloren, Emma. Dat zal ik ook in de toekomst niet doen. Geef dus niet af op de familie waar je nu, uit eigen vrije wil, zelf toe behoort.’

Ze had allang geleerd dat hij Emmy zei als hij tevreden was en Emma als hij vond dat hij zijn gezag als echtgenoot moest laten gelden. Natuurlijk wist ze ook allang hoe ze daarop het beste kon reageren. Ze trok een charmante pruillip en perste een paar krokodillentranen tevoorschijn. Prompt nam hij haar in zijn armen en even later barstten ze allebei in lachen uit. ‘Laat het landjonkertje spelen maar aan Frederik over,’ bromde Theo nog, eer hij zich naast Emma op het bed liet vallen, tijd of geen tijd. Hij nam haar onstuimig in de armen. Iedereen kon opvliegen.

Er klonk zachte achtergrondmuziek en er was overal geroezemoes te horen. Buiten straalde de zon, de grote deuren van de koepelkamer stonden open en lieten de zomerse warmte binnen. De zonneblinden waren gesloten, zodat het koel zou blijven in de schemerige kamers. Niettemin

wapperde Jeanne regelmatig met haar ivoren waaier, om zich een beetje koelte toe te wuiven terwijl ze de overvolle salon door keek. Zo nu en dan had ze last van opvliegers, dat was de leeftijd. Gelukkig waren waaiers in de mode. Om haar lippen speelde een glimlach. Ze bedacht in stilte hoe verwonderlijk het was dat ze zich nu toch zo gelukkig voelde. Het was voor het eerst na Johans dood dat er feest was op Rosegaert, dat ze zich zo feestelijk voelde ook, zelfs na de half doorwaakte nacht. Al zou ze tot haar dood toe rouwkleren blijven dragen om hem die ze had liefgehad en niet om de gestorven echtgenoot, zoals de mensen gewoonlijk dachten.

Emma straalde. Niemand zou een moment op de gedachte komen dat ze het feest op Rosegaert maar een landelijke bedoening vond. Van alle omringende buitens waren de mensen gekomen om het jonge paar persoonlijk geluk te wensen met hun pasgesloten huwelijk. De verre familieleden van het slot in Haamstede waren eveneens aanwezig. Jonkheer Anthonie van Borrendamme was er, zonder zijn familie weliswaar, maar hij was toch juist in de stad geweest en greep dan altijd dankbaar de kans aan om een paar nachtjes op Rosegaert te blijven. De eens zo dolle jonker van Rosegaert was onlangs grootvader geworden en toonde nu trots babyfoto's aan iedereen die in zijn buurt kwam. Theo vertelde onbekommerd het ene amusante verhaal na het andere. Om spraakwater had die jongen niet meer verlegen gezeten sinds hij zo rond zijn dertiende uit het kielzog van zijn oudere broer gekomen was.

Alleen Frederik keek een beetje verveeld rond. Hij hield weliswaar net als zijn moeder van lekker eten, maar dat urenlange stilzitten vond hij zoals altijd een bezoeking. Vanuit zijn ooghoeken volgde hij nauwgezet de verrichtingen van de meisjes Van Diest. De tantes raakten maar niet uitgepraat over de pracht van Emma's japon en juwelen.

Eindelijk was ten slotte het dessert opgediend, waren de nodige speeches gehouden en beantwoord, was er ontelbare malen geklonken op het welzijn van het bruidspaar en begon de schemering te vallen. De zit had ruim vijf uur geduurd, zag Frederik met een steelse blik op de klok. Toen ook het dessert was afgeruimd, was het ten slotte Jeanne die opstond en voorstelde de koffie in de tuin op het schemerige terras te laten serveren.

Het gezelschap verspreidde zich al snel in Rosegaerts prachtig aangelegde landschapstuin om zich een beetje te vertreden na het vele eten. Gedempte stemmen klonken overal op. In de tuin had Gillis de lampions reeds laten aansteken en in de schemering zag het er allemaal heel romantisch uit. De douairière wandelde van de een naar de ander en voelde zich melancholiek gestemd, omdat deze avond onwillekeurig sterke herinneringen aan haar eigen huwelijksdag opriep. Wat leek het al onvoorstelbaar lang geleden. Vijfentwintig jaar. Nu ze terugkeek op haar leven, was het toch goed dat ze later in staat was geweest Wessel min of meer te vergeven wat hij haar allemaal had aangedaan en hem op zijn sterfbed te verplegen. Ze had er haar schuld mee ingelost. Wessel, die nooit geweten had dat...

Haar ogen bleven peinzend op Theo rusten. Theodoor, die zo trots was op zijn deftige Emma. Hoe zou hij reageren als hij ooit het geheim van zijn geboorte zou vernemen? Ach, hij zóú het immers nooit horen? Marie zou zwijgen en zij vanzelfsprekend ook. Niemand anders zou in dat opzicht nog roet in het eten kunnen gooien. Ze zuchtte licht en vermande zich. Piekeren had ze vanmorgen al genoeg gedaan. Nu moest ze proberen zich weer te amuseren, net als tijdens het eten. Vandaag was het feest. Rosegaert was op zijn best. Dit was Rosegaert zoals ze er het meest van hield. Als ze zo nodig vergelijkingen met vroeger wilde maken, moest ze maar wat met Anthonie gaan praten.

Frederik was eveneens de tuin in gelopen. Vanaf zijn plekje bij de salondeur hield hij het hele gebeuren nauwlettend in het oog. Nog een uurtje, dan was het tijd voor het vuurwerk. Dan was alles weer voorbij en kon het gewone leven weer verdergaan.

‘Koffie, meneer?’ verstoorde een bedeesde stem zijn gedachten.

Hij keerde zich fronsend om. ‘O, ben jij het?’

‘Ja, meneer.’

‘Ben je moe?’

‘We zijn allemaal moe. De juffrouw’ – zo noemde het verdere personeel de huishoudster – ‘zit in de keuken met haar benen op een stoel, omdat haar voeten vreselijk opgezwollen zijn. Ze kan niet anders meer doen dan toekijken en bevelen geven. Arme vrouw. Ze heeft er veel pijn aan.’

Hij glimlachte. ‘En jij vergeet totaal dat je alleen maar harder moet draven als er iemand moet afhaken.’

‘O, daar had ik nog helemaal niet aan gedacht.’

‘Kom je morgen weer, Marieke?’

‘We komen alle dagen tot jonkheer Theodoor en jonkvrouwe Emma weer vertrokken zijn, meneer, en daarna nog twee dagen om te helpen met opruimen.’

‘Fijn,’ vond hij en het verraste hem te ontdekken dat hij het nog meende ook. Hij had nog geen tijd gehad om met Gillis te praten, maar zou het meteen doen.

Het vuurwerk verlichtte de hemel in een bonte kleurenwaterval. Ademloos keken alle dorpsbewoners toe, op het terrein van Rosegaert voor wie daar mocht zijn, maar ook op de omringende paden langs het landgoed, waarvandaan zoals gewoonlijk de eenvoudige mensen probeerden hun ogen te laven aan alle pracht en praal die voor hen nooit zou zijn weggelegd.

In de keuken huilde Marieke een beetje van pure vermoeidheid, maar Keetje prees haar ijver en zei dat meneer een halfuur geleden tegen Gillis had gezegd dat zij het nieuwe binnenmeisje moest worden dat op Rosegaert een vaste dienst kreeg. Toen leek het net alsof Marieke helemaal niet moe meer was. Haar gedachten bleven hangen bij de blonde meneer met zijn imposante snor, met zijn vriendelijke, felblauwe ogen, die tegelijkertijd soms zo streng konden kijken dat ze best bang voor zijn strengheid was. Hij was in haar ogen zo ver boven haar verheven dat ze hem in haar eenvoud wel haast moest gelijkstellen met God Zelf.

Marieked hart bonsde opeens. Niet van vermoeidheid, maar van puur geluk: omdat ze op Rosegaert mocht blijven komen.

Haar zieke moeder, haar zusters, de armoede thuis, alles was ze ineens vergeten. Ze mocht op Rosegaert komen, elke dag weer. Rosegaert, dat ze vanaf haar prille kindertijd beschouwd had als een soort sprookjeshuis. Nu had ze zelfs ontdekt dat binnen de muren ervan ook een knappe, blonde prins woonde. Alleen... zij was vanzelfsprekend geen Assepoester.

Deze prachtige omnibus begint met *Rosegaert*. Het jaar 1880 dreigt voor jonkheer Theodoor van der Lek Boeije een rampjaar te worden. Zijn kinderen baren hem de nodige zorgen. Als bovendien zijn vrouw ziek wordt is de ellende compleet.

In *De rode freule van Rosegaert* neemt freule Jeanne door eenzaamheid en de naderende dood van haar vader een ingrijpende beslissing, die ze later diep betreurt. Hoe moeilijk ook, ze probeert zich erbij neer te leggen.

In het laatste deel, *Romance op Rosegaert*, beheert jonkheer Frederik van der Os van IJsselstein het landgoed Rosegaert voor zijn moeder, de alom geliefde douairière Jeanne. Tijdens een feest valt zijn oog op een eenvoudig dienstmeisje. Toch maakt hij geheel volgens de regels de deftige Bea van Moorelse het hof.

De *Rosegaert trilogie* behoort tot de favorieten van auteur Gerda van Wageningen (1946), die in haar lange schrijverscarrière al meer dan honderd boeken publiceerde.

Z&K

ISBN 978 94 019 0868 9 NUR 342

9 789401 908689

www.zomerenkeuning.nl